

Пізній палеоліт. Мезоліт. Поява людини сучасного типу.

План уроку:

1. Зовнішній вигляд і розселення людини сучасного типу
2. Життя і заняття людей пізнього палеоліту
3. Утворення нових форм людського суспільства
4. Мезоліт

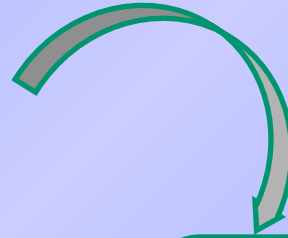
- Перевіримо знання
домашнього
завдання

Питання

1. Як називаються знаряддя праці, вироблені з двох або більше видів матеріалів?
2. Як називається полювання періоду середнього палеоліту?
3. З якого матеріалу будували житло люди льодовикового періоду?
4. Який факт свідчить про зародження релігії ?
5. Середній палеоліт почався приблизно в _____ до н.є.
6. Людина середнього палеоліту називається _____.
7. Людина навчилася використовувати вогонь в період _____ палеоліту.

ЗМІНИ В ПЕРІОД ПІЗНЬОГО ПАЛЕОЛІТУ (40-12 ТИС. РОКІВ ТОМУ)

**Починає відступати
льодовик**

**Розселення тварин на
нових територіях**

**Люди освоюють нові
землі і здійснюють
нові відкриття**

Схема розташування стоянок

різних етапів

позднепалеолітичного
розселення і рослинний покрив

1 - кордони льодовикових
покривів;

2 - субарктичні луги;

3 - тундрова рослинність ;

4 - лісостеп за участю
тундрових елементів;

5 - степ в зоні багатолітньої
мерзлоти;

6 - степ в області глибокого
сезонного промерзання;

7 - область морських
трансгресій;

8 - кордон зони багатолітньої
мерзлоти;

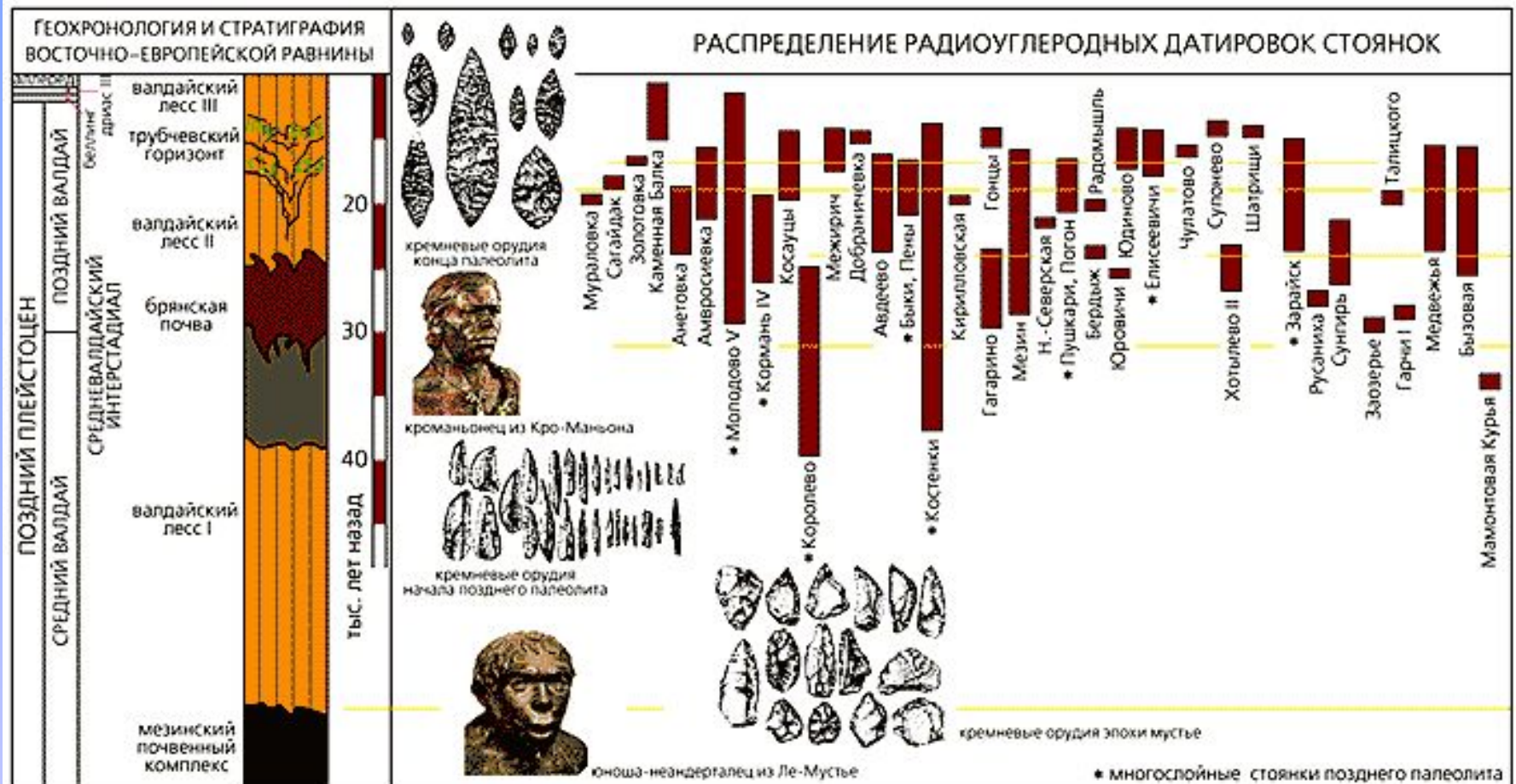
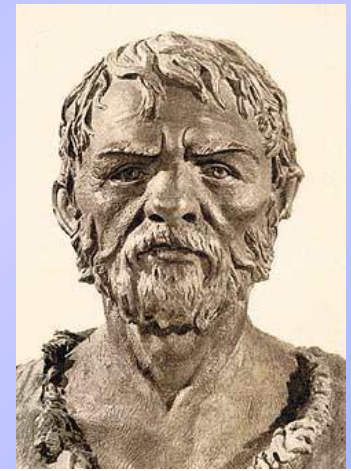
9 - стоянки позднеледниковья;

10 - стоянки максимуму
заледеніння.

Кроманьонец – людина сучасного типу

Кроманьонец з Костенок

Знахідки у стародавніх стоянках

**З'являються
раси**

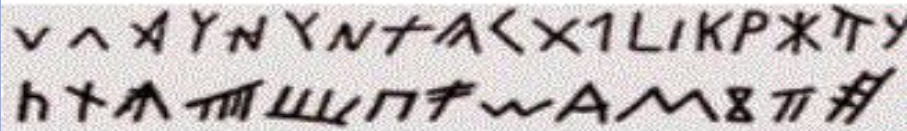

**Предмети з каменю
та кістки мамонта
(мізінська стоянка)**

**Про що може розповісти
поховання?**

Розвиток духовної культури

Рунічні символи Кам'яної Могили.

З книги директора державного Історико-археологічного музею-заповідника "Кам'яна Могила" Бориса Михайлова "Петрогліфи Кам'яної Могили" (Запоріжжя, 1999).

- Вдосконалення знарядь праці (шліфування та свердління каменю)
- багато прикрас серед знахідок
- Зароджується писемність (піктограми)

Знаки на кістці мамонта.
Межиріч,
верхній палеоліт.

Зародження релігії

Звідки ми дізналися, що того часу зароджується релігія?

Утворення нових форм людського суспільства

Спільна територія

рід

рід

рід

ПЛЕМ'Я

**КІЛЬКА РОДІВ, ЯКІ ЖИЛИ НА СПІЛЬНІЙ ТЕРИТОРІЇ
І МАЛИ СПІЛЬНІ ЗВИЧАЇ ТА ВІРУ**

Епоха мезоліта - потепління

Зміна клімату

```
graph TD; A[Зміна клімату] --> B[Зміна тваринного світу]; B --> C[Зміна знарядь праці та способу життя];
```

Зміна тваринного
світу

Зміна знарядь
праці та способу
життя

ЗВІВ
обр

Вкладишеві знаряддя праці

Продовжуємо складати таблицю

період	дата	Вид людини	Колектив	Знаряддя праці	Стоянки
Нижній палео-літ	35 тис р. н. – 10 тис. р. до н.э.	Кроманьонець расы	Родова община Род Плем'я Рада старійшин	Списометалка Плот Собака и кінь	Всього біля 500 стоянок. Мизин, Межиріч, Кириллівська, Амвросіївка, Молодово,
мезоліт	10 тис.р. до н.э. - 7 тис р. До н.э.	кроманьонець	- « -	Лук та стріли Човен Вкладишеві знаряддя праці (мікроліти и макроліти)	Волосское, Васильевка, Мурзак-Коба, Фатьма-Коба, Кудлаевка, Гребеники, Кодак и др. (більш 300)

Кризис полювання

Питання до роботи з текстом підручнику

- Які нові знаряддя праці з'явилися у людей?
- Як кроманьйонці будували своє житло?
- З яких матеріалів вони робили прикраси?
- Якими засобами вони здобували собі їжу?
- Кроманьйонці змінювали навколишнє середовище, або існували в ньому як його частина?

Домашнє завдання

- Вивчити параграф № 3,6
- Вивчити нові терміни